

13. HAFTA

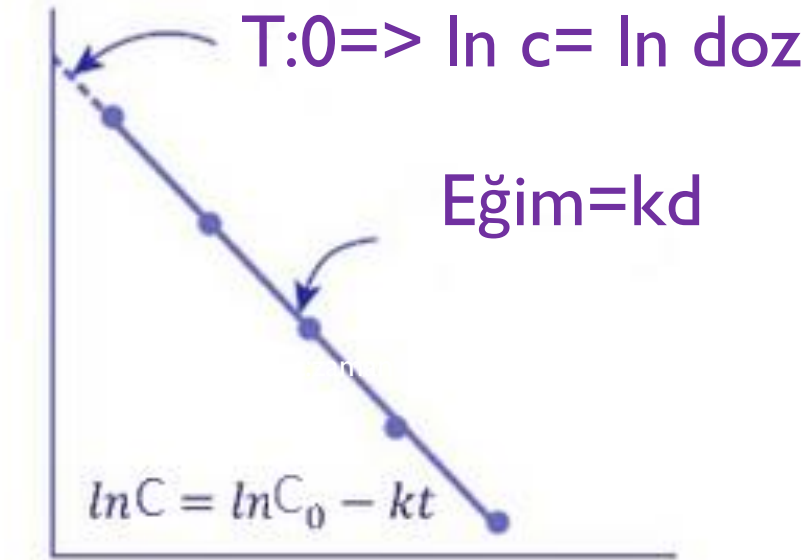
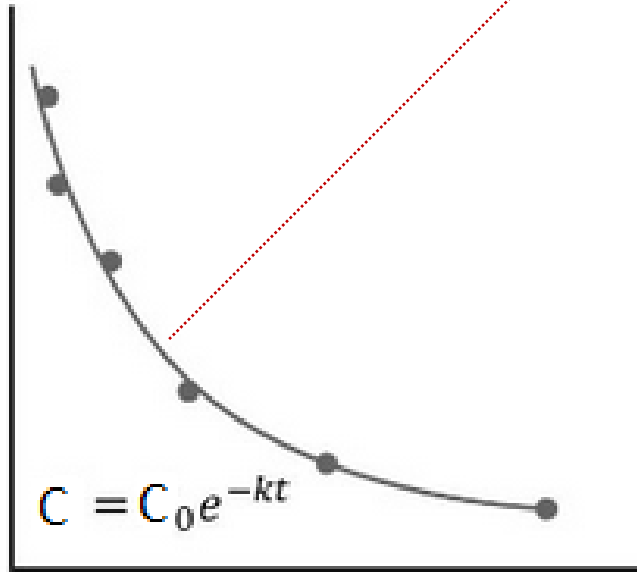
KOMPARTMAN

MODELLERİ

Tek Kompartımanlı Model (IV Enjeksiyon)

$$C_0 \times V_d = \text{Doz}$$

$$k_d: k_{el} + k_m$$

t:0

t:zaman

t = 0

**Birinci dereceden
reaksiyon**

$$\ln C = \ln C_0 - k_d \cdot t$$

Tek Kompartımanlı Model (IV infüzyon)

- ❖ İlacın bir serum setinden sabit hızla zamanda kaç ml akması isteniyorsa damla damla kana geçmesine denir.
- ❖ İlacın vücuda girişı sıfır derece kinetikle, çıkışı ise birinci derece kinetikle gerçekleşmektedir.

Tek Kompartımanlı Model (Absorpsiyon Modeli)

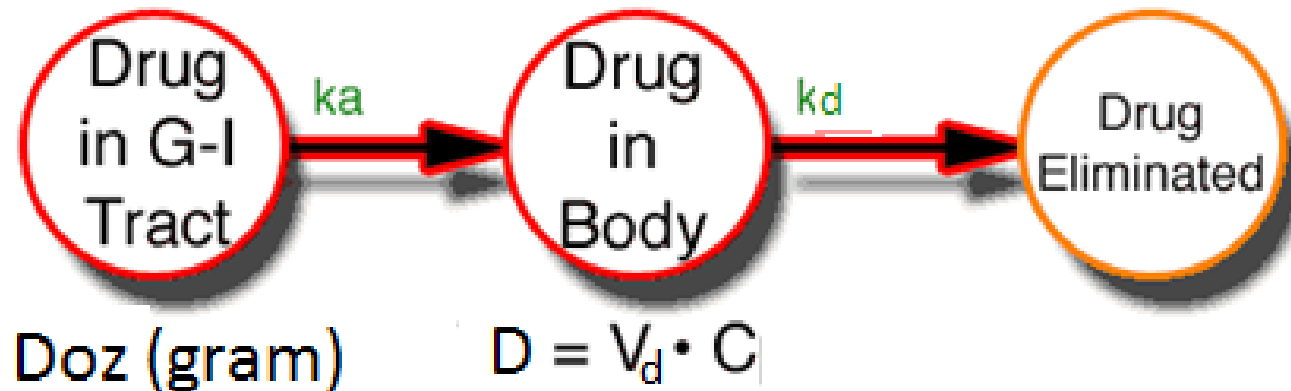
❖ **GİK'da bir emilme söz konusudur.**

Etkin madde kana gittikçe artan bir hızla giriş yapmaktadır.

❖ **IV infüzyondaki gibi sabit bir hızla giriş söz konusu değildir.**

❖ **Bu durumda ilacın organizmaya girişi birinci derece kinetikle olmaktadır.**

Hem giriş, hem de çıkış olayı bulunmaktadır.

Tek Kompartımanlı Model – Oral Yolla Alınan İlacın İdrarla Atılması

$$C_i = C_{i_\infty} \left[1 - \frac{1}{(k_a - k_d)} \times (k_a e^{-k_d t} - k_d e^{-k_a t}) \right]$$

Ağız yolu ile alınan ilaçlara ait k_a ve k_d gibi hız sabitleri idrar verilerinden hareketle hesap yolu ile bulunabilir.

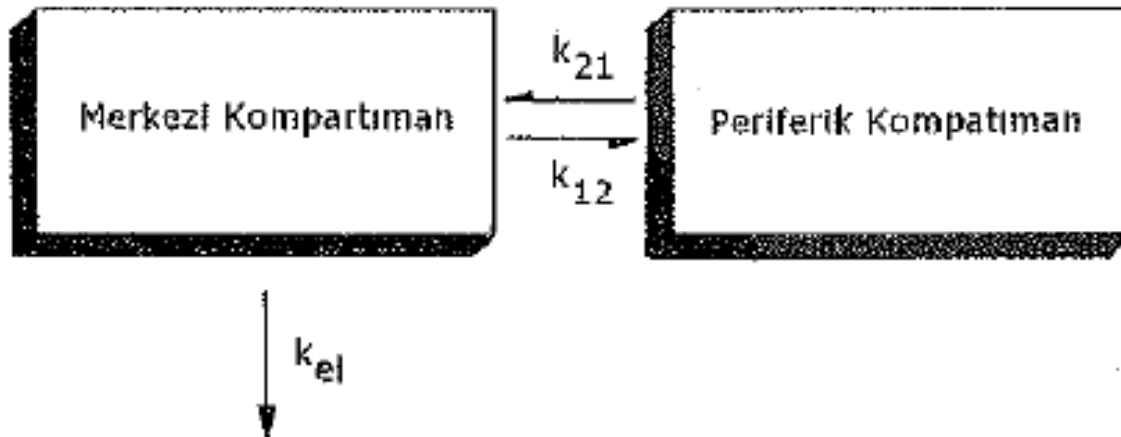
Çift Kompartmanlı Model

- Kandan dokuya doğru geçişte:

KAN → **Merkezi Kompartman**

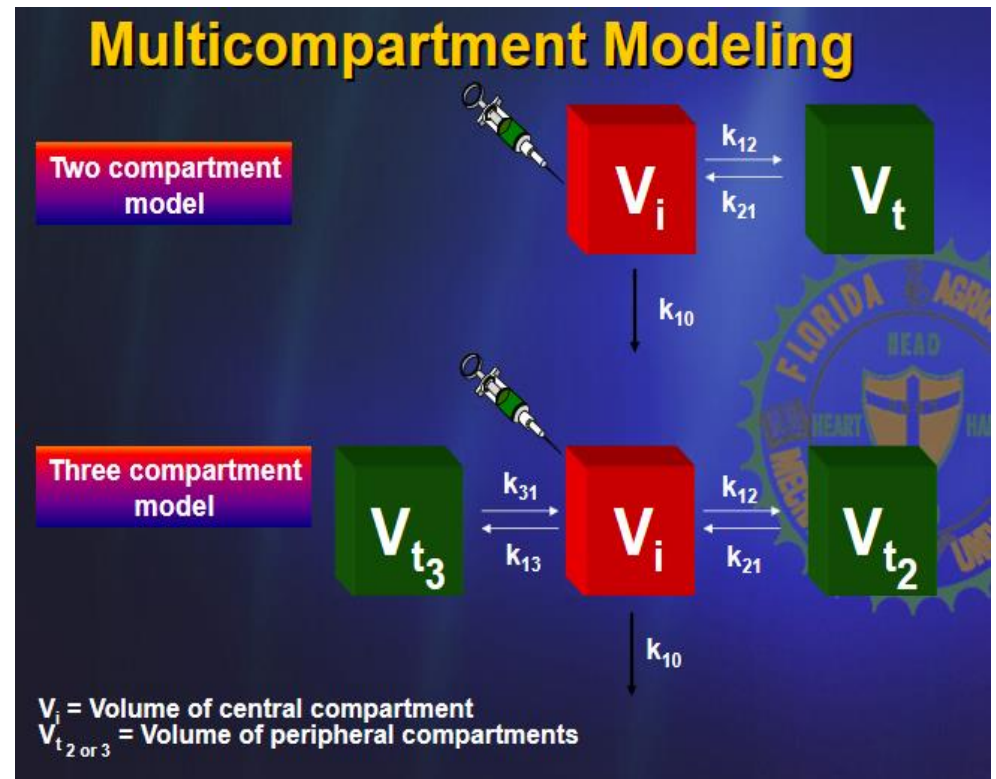
DOKU → **İkinci Kompartman**

iki
Kompartmanlı
Dağılım

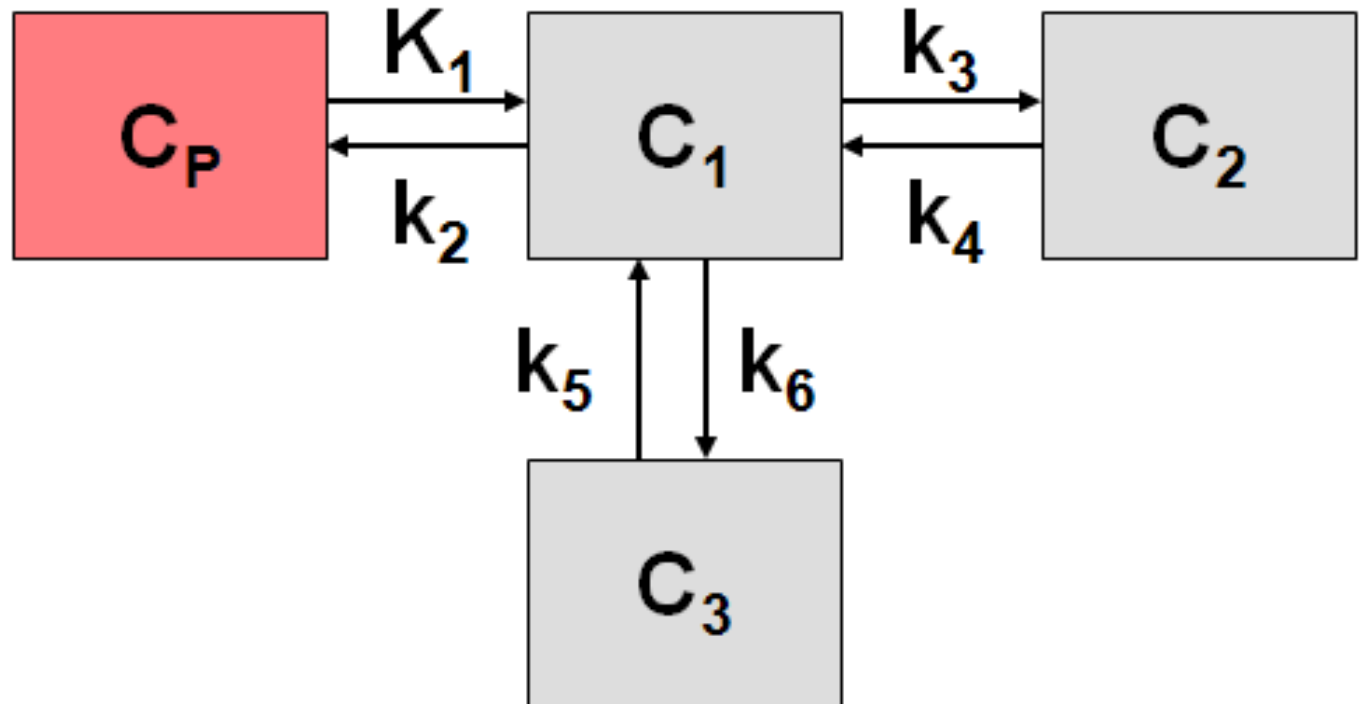
Çok Kompartmanlı Modeller

Bu gibi kompartıman modellerine uyan ilaçlar daha karmaşık matematiksel denklemlere uyum gösterirler.

- **Digoksin**
- **Diazepam**
- **C vitamini**
- **K vitamini**

Bu durumda ilaçlar için genel olarak;

- Tek kompartmanlı dağılım,**
  - İki kompartmanlı dağılım,**
  - Çok kompartmanlı dağılım,**
- gösteriyor şeklinde ifadeler kullanılabilir.**